## Algemene informatie

| | |
|---|---|
| **Aanbesteding:** | Managed XDR dienstverlening |
| **Aanbestedende Dienst:** | Gemeente Lingewaard |
| **Referentie:** | zaaknummer 1240052 |

**Toelichting:**
Bijgaand Nota van Inlichtingen II d.d. 29 september 2025. Graag verwijzen wij u ook naar de hierbij gepubliceerde Bijlage 10 - Prijsinvulformulier NvI II 29092025. De eerder gepubliceerde Bijlage 10 is hiermee vervallen. De inschrijving sluit op vrijdag 10 oktober 12.00 uur.

## Vraag en antwoord

**Ref.nr.**
254

**Onderwerp:**
NvI 1 - antwoord vraag 8

**Vraag:**
In relatie tot het antwoord vraag 8 NvI1, bedoelt Opdrachtgever hiermee dat het onacceptabel is om te werken met Sentinel via Lighthouse in de Azure Tenant van de Opdrachtgever? Dus bijvoorbeeld als alternatief in een eigen Azure Tenant van de Opdrachtnemer. Of is het onacceptabel om de kosten voor o.a. logopslag en Microsoftproducten niet op te nemen in de offerte? Waarbij werken in de Azure tenant van de Opdrachtgever wel mogelijk is, maar Opdrachtgever beschikt over 1 overzicht van de kosten.

**Antwoord:**
Let op, Aanbestedende dienst wijzigt eerder gegeven antwoorden inzake log-opslag binnen de Azure tenant van de Opdrachtgever.
Nee, het is acceptabel is om te werken met Sentinel via Lighthouse in de Azure tenant van de Opdrachtgever. Alle kosten waaronder log-opslag en Microsoft producten(in relatie tot de scope van de opdracht) dienen opgenomen te worden in de offerte o.b.v. log-kosten 50GB per dag dit geldt voor alle oplossingen. Opdrachtnemer dient maandelijks een rapportage aan te leveren met de gemaakte en controleerbare log-kosten binnen de drie tenants van Opdrachtgever. Opdrachtnemer dient de 50GB aan Microsoft log-kosten in het Prijzenformulier te beprijzen zodat aan de eis van het prijsplafond kan worden voldaan.De 50GB dient op basis van flexibiliteit dus proportioneel up- en downschaalbaar te zijn. (geen commitment). Het Prijzenformulier is hierop aangepast daarnaast is de prijs per gebruiker komen te vervallen.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
255

**Onderwerp:**
NvI vraag 170

**Vraag:**
Het antwoord dat is gegeven, heeft geen betrekking op de gestelde vraag. Daarom dienen wij deze vraag alsnog in. Kunt u toelichten wat de bedoeling is van bijlage 3 van de verwerkersovereenkomst en wanneer is deze van toepassing?
Boven deze bijlage staat de tekst: Deze bijlage is facultatief: Alleen als bijlage opnemen als deze van toepassing is!

**Antwoord:**
Binnen de huidige scope van de opdracht is een verwerkersovereenkomst niet van toepassing. Daar waar de verwerkersovereenkomst wel van toepassing wordt verklaard wordt de VNG/IBD verwerkersovereenkomst van toepassing. Nu hoeft u deze niet als bijlage op te nemen.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
256

**Onderwerp:**
NvI vraag 148 en 149

**Vraag:**
Bent u er zich bewust van dat het laten ingrijpen op firewalls en servers door een SOC-dienstverlener verregaande gevolgen kan hebben voor de beschikbaarheid, maar ook de beveiliging van de omgeving? Bij de SOC-

dienstverlener is immers geen uitgebreide kennis aanwezig over de IT-omgeving. Bent u bereid om het ingrijpen te beperken tot alleen de mogelijkheden die Defender biedt en zelf maatregelen te nemen op het moment dat firewalls en/of servers worden geraakt? Zo nee, kunt u toelichten waarom u kiest om dit risico te nemen en of het is toegestaan om hiervoor SOAR in te zetten?

**Antwoord:**

a. Daar zijn wij ons bewust van. b. Nee, graag lichten we het 'stekkermanaad op basis van uw vraagstelling als volgt toe.

Doel

Het stekkermandaat geeft de MXDR-dienstverlener het recht en de plicht om in geval van een (dreigend) ernstig beveiligingsincident direct maatregelen te treffen binnen de SILOB-omgeving, zonder voorafgaande toestemming.

Dit mandaat borgt dat tijd kritische ingrepen kunnen plaatsvinden om schade te beperken en verdere compromittering te voorkomen.

Reikwijdte

Het mandaat geldt voor zowel de cloud-omgevingen (Microsoft 365, Azure) als de on-premise infrastructuur van SILOB.

Hieronder vallen met name, maar niet uitsluitend:

Microsoft 365 / Azure tenant

Het blokkeren of resetten van verdachte accounts.

Het afdwingen van Multi-Factor Authenticatie (MFA).

Het intrekken of beperken van sessies en tokens.

Het aanpassen van beleidsinstellingen (Conditional Access, Defender policies).

On-premise omgeving

Netwerkisolatie via de firewall (blokkeren van IP-ranges, segmenten of specifieke poorten) om verdere verspreiding van dreiging te beperken.

Virtualisatieplatform: het uitschakelen of isoleren van kwetsbare of gecompromitteerde virtuele machines.

Het tijdelijk onderbreken van netwerkconnectiviteit van kritieke systemen indien noodzakelijk om besmetting te stoppen.

Mandaatvoorwaarden

Ingrijpen vindt uitsluitend plaats bij situaties waarin de MXDR-dienstverlener constateert dat er een acute dreiging of lopende aanval aanwezig is die de vertrouwelijkheid, integriteit of beschikbaarheid van de omgeving in gevaar brengt.

Acties worden uitgevoerd volgens vooraf afgestemde playbooks, usecases en best practices.

Na ingreep wordt de klant onmiddellijk geïnformeerd, inclusief toelichting van de genomen maatregel(en) en de aanleiding.

Alle handelingen worden gelogd en vastgelegd in het incidentrapport.

Beperkingen

Structurele of niet-noodzakelijke wijzigingen aan configuraties, architectuur of policies vallen niet onder dit mandaat.

Het stekkermandaat heeft uitsluitend betrekking op incident response en niet

op regulier beheer.
Opdrachtgever begrijpt degelijk dat dergelijke ingrepen potentieel een beschikbaarheidsprobleem kunnen veroorzaken binnen de omgeving van Opdrachtgever.
Wij vinden het beschikbaarheidsprobleem echter ondergeschikt aan een potentieel beveiligingsprobleem met een grotere impact.
Dit zal dan ook de afweging zijn die de dienstverlener zal moeten maken bij het inzetten van het stekkermandaat.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
257

**Onderwerp:**
NvI vraag 141 (en ook andere vragen)

**Vraag:**
We willen u nogmaals verzoeken om het aantal A4 voor de Service Level Agreement te verhogen naar 6 A4. Er wordt gevraagd om op de zeer uitgebreide vragen een volledig antwoord te geven, is meer ruimte nodig, zoals meerdere inschrijvers hebben aangegeven. Bent u bereid om het aantal A4 aan te passen? Zo nee, dan vragen wij u om aan te geven welke onderdelen het meest belangrijk zijn.

**Antwoord:**
Nee, het voorgeschreven aantal pagina's blijft gehandhaafd. Met name de beschrijving van uw meerwaarde binnen de SLA boven het door Aanbestedende dienst standaard geëiste is relevant.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**

Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.** 258

**Onderwerp:**
NvI vragen 93, 118, 137 en 138

**Vraag:**
Het is zeer ongebruikelijk om tickets met een lage of medium ernst buiten kantoortijden op te pakken. Geen van onze klanten (waaronder gemeentes en organisaties die onder de vitale infrastructuur vallen) eist dit en ook in andere aanbestedingen wordt dit nooit geëist. Voor incidenten met deze prioriteiten is het ook niet nodig om 24/7 in te grijpen. Wij willen u daarom nogmaals dringend verzoeken om voor marktconforme responsetijden te gaan en eisen 15 en 16 te laten vervallen. Kunt u hiermee akkoord gaan? Zo nee, kunt u toelichten waarom u wenst af te wijken van de marktstandaard en voor deze kostenverhogende responsetijden kiest? En kunt u tevens bevestigen dat aan uw kant ook buiten kantoortijden voldoende beschikbaarheid is om low en medium incidenten op te pakken?

**Antwoord:**
Eis 15 en eis 16 worden gewijzigd in: Eis 15 Incidenten met een lage / informatieve ernst: <= een menselijke analist pakt dit eerstvolgende werkdag op.
Actie: melding via ticketingsysteem bij vaststellen (mag geautomatiseerd, analyse volgt dan bij opname door een menselijke analist.
Eis 16
Incidenten met een medium ernst: <= een menselijke analist pakt dit eerstvolgende werkdag op.
Actie: melding via ticketingsysteem bij vaststellen (mag geautomatiseerd, analyse volgt dan bij opname door een menselijke analist).

Kort samengevat:
Incident met hoge en kritieke ernst dienen 24x7 opgepakt te worden en direct actie volgens bovenstaande tijden op ondernomen te worden.
Incidenten met informatieve, lage of medium ernst dienen 8x5 opgepakt te worden en actie op ondernomen te worden volgens bovenstaande tijden.
In het geval meerdere incidenten met een lage of medium ernst gecorreleerd kunnen worden tot een incident met een zwaardere/hogere ernst dan dient deze wel onmiddellijk opgepakt te worden volgens de criteria voor zwaardere incidenten.
Het eventueel opwaarderen van incidenten van een lagere ernst naar een hogere ernst dient ook mogelijk te blijven en proactief te worden gewaarborgd.
Wij verwachten een snelle registratie in het ticketsysteem, waarbij we ons

realiseren dat dit tot vele tickets kan leiden, en we verwachten proactieve communicatie op basis van zinvolle analyse vanuit de aanbieder.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
259

**Onderwerp:**
NvI vragen 34/35/144/186

**Vraag:**
Om tot vergelijkbare en transparante aanbiedingen te komen, adviseren wij om een logvolume van aantal GB logging per dag te hanteren, omdat meerdere oplossingen in de markt dit als standaard gebruiken en geen kosten per gebruiker. Logging van bijvoorbeeld firewalls en servers is immers niet afhankelijk van het aantal gebruikers. Bent u bereid om de prijs per gebruiker los te laten en te kiezen voor een prijs voor de oplossing en dienstverlening en om een fictief aantal GB logging op te nemen (bijv. 50 GB), zodat aanbiedingen met elkaar te vergelijken zijn? Zo nee, kunt u toelichten waarom u vasthoudt aan een afrekenmodel dat niet aansluit bij een aantal oplossingen die als leader in het Magic Quadrant van Gartner staan?

**Antwoord:**
Zie het eerder gegeven antwoord op vraag 254.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
260

**Onderwerp:**
nvi8, 68, 100

**Vraag:**
U sluit met deze antwoorden een oplossing die op Microsoft Sentinel is gebaseerd, uit. Uw uitleg lijkt hierbij geheel gebaseerd op een facturatie-eis en niet op het evalueren van de beste oplossing om uw netwerk te monitoren. Waarom stelt u een - vanuit security oogpunt - arbitraire eis die leidt tot het diskwalificeren van de leidende oplossing in de SIEM markt? Dit lijkt ons niet in het voordeel van de Gemeente.

**Antwoord:**
Zie het eerder gegeven antwoord op vraag 254.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
261

**Onderwerp:**
nvi8, 68, 100

**Vraag:**
Kunt u uitleggen op grond van welke overwegingen u tot deze eis bent gekomen en hoe dit voor de Gemeente tot een betere SIEM oplossing zou leiden? Wij zien grote voordelen bij het in direct eigendom houden van logfiles maar kunnen deze oplossing nu niet aanbieden.

**Antwoord:**
Zie het eerder gegeven antwoord op vraag 254.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**

Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
262

**Onderwerp:**
NvI vraag 152

**Vraag:**
Kunt u nader motiveren waarom de Aanbestedende Dienst niet bereid is de voorgestelde aanvulling onder (i) te accepteren, terwijl onder (ii) en (iii) een vergelijkbare risico-allocatie wel wordt gevolgd? Naar onze mening geldt ook bij (i) dat Opdrachtgever door eigen wijzigingen aan de Maatwerkprogrammatuur het risico in overwegende mate zelf beïnvloedt, zodat een vrijwaring van Leverancier in die situatie niet proportioneel is.

**Antwoord:**
Het eerder gegeven antwoord blijft gehandhaafd. De GIBIT 2023 wordt door Aanbestedende dienst toegepast. De VNG in samenspraak met Leveranciers heeft deze voorwaarden vastgesteld.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
263

**Onderwerp:**
NvI vraag 146

**Vraag:**
Deze vraag is niet beantwoord en we verzoeken u om deze vraag alsnog te beantwoorden. De holding van Inschrijver heeft zich reeds hoofdelijk aansprakelijk verklaard middels een zogenaamde 2:403 BW verklaring en

het is niet gebruikelijk dat zij dan bij elke mogelijke aanbesteding apart een concernverklaring tekent. De 403-verklaring geeft immers al aan dat de moedermaatschappij zich garant stelt voor de dochtermaatschappijen.
Kan inschrijver volstaan met overlegging van een kopie van de 2:403 BW verklaring, zodat de holding niet apart de concernverklaring hoeft te tekenen? Indien dit niet akkoord is, kunt u dan bevestigen dat de aansprakelijkheid van de holding uit hoofde van deze garantie nimmer meer zal bedragen dan de aansprakelijkheid van Inschrijver uit hoofde van de overeenkomst en dat de garantie gelijktijdig met de beëindiging van de verplichtingen van Opdrachtnemer uit de overeenkomst eindigt?

**Antwoord:**
Aanbestedende dienst gaat akkoord met uw voorstel.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
264

**Onderwerp:**
NvI vraag 147

**Vraag:**
Deze vraag is niet beantwoord. In de inschrijvingsleidraad is niet aangegeven in welke situaties de concernverklaring dient te worden aangeleverd. We verzoeken u daarom nogmaals om deze vraag te beantwoorden en aan te geven in welke situaties een concernverklaring is vereist. Is deze bijvoorbeeld alleen vereist als er voor financieel-economische draagkracht een beroep op de moedermaatschappij wordt gedaan?

**Antwoord:**
Graag verwijzen wij u naar de Inschrijvingsleidraad en het eerder gegeven antwoord op vraag 263.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
265

**Onderwerp:**
RfP advisering

**Vraag:**
Heeft de Gemeente zich in de preparatiefase laten adviseren door een externe partij, en zo ja welke partij is dit geweest? Dit is zeer relevant omdat er eisen in de RfP zijn die leiden tot diskwalificatie van veel in de markt actieve oplossingen.

**Antwoord:**
Aanbestedende dienst heeft zich functioneel laten adviseren door de huidige forensische partij die geen aanbieder is van SIEM/SOC oplossingen. Procedureel is gebruik gemaakt van een externe inkoopbegeleidende partij. Er is in beide gevallen van partijdigheid derhalve geen sprake. De scope van de opdracht en het programma van eisen en wensen is tot stand gekomen vanuit de ervaringen met de huidige oplossing.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
266

**Onderwerp:**
NVI1 vraag 36 en Eis 19

**Vraag:**
Inschrijver gaat ervan uit dat Aanbestedende Dienst slechts meldingen wil

ontvangen over (vermeende) incidenten, na analyse door een analist en niet alle alarmen en meldingen die Inschrijver uit de omgeving van Aanbestedende Dienst ontvangt.
Zo niet, realiseert Aanbestedende Dienst zich dat dit leidt tot honderen / duizenden meldingen per dag? Hoe denkt Aanbestedende Dienst vanuit een operationeel oogpunt hiermee om te gaan?

**Antwoord:**
Uw aanname is juist. De analyse staat met name in verband met de verwachte pro-actieve communicatie. Registratie van meldingen blijft onveranderd een eis. Zie ook bijgewerkte eisen 15 en 16 en het eerder gegeven antwoord op vraag 258. Aanbestedende dienst is zich bewust van het mogelijke grote aantal meldingen per dag.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
267

**Onderwerp:**
NVI1 vraag 70

**Vraag:**
Wat zijn de gemiddelde en maximaal gebruikte interne bandbreedtes (netwerkbelasting) , per locatie?

**Antwoord:**
Deze gegevens zijn naar het oordeel van Aanbestedende dienst niet relevant en overigens niet beschikbaar.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**

Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.** 268

**Onderwerp:**
NVI1 vraag 70

**Vraag:**
Wat is het aantal actieve IP-adressen op de netwerken van Aanbestedende Dienst?

**Antwoord:**
Deze gegevens zijn naar het oordeel van Aanbestedende dienst niet relevant en overigens niet beschikbaar.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.** 269

**Onderwerp:**
NVI1 Vraag 93, 118 en 137

**Vraag:**
Aanbestedende Dienst eist dat p3's en p4's evengoed 24x7 worden opgepakt als onderdeel van de dienstverlening. Inschrijver kan deze eis niet goed plaatsen. De meeste incidenten zijn namelijk p3's en p4's, met relatief weinig impact voor Aanbestedende Dienst. Deze eis betekent in feite dat niet alleen de medewerkers van Inschrijver elk weekend incidenten aan het melden zijn bij Aanbestedende Dienst (met alle extra kosten van dien), maar ook dat Aanbestedende Dienst te allen tijde bereikbaar moet zijn gedurende het weekend en buiten kantooruren om, dus ook voor incidenten waarvan de impact als gezegd beperkt is. DIt leidt dus niet tot een betere beveiliging, maar wat ons betreft juist tot een alert fatigue wat in feite een risico vormt. Inschrijver verzoekt daarom uw antwoord op vraag 93, 118, 137 NVI 1 te

heroverwegen.

**Antwoord:**
Zie het eerder gegeven antwoord op vraag 258.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
270

**Onderwerp:**
NVI1 vraag 8 en vraag 68

**Vraag:**
Het antwoord dat u geeft op vraag 8 van NVI 1 is naar onze overtuiging niet duidelijk. De vraag betreft immers een technisch aspect en u geeft een antwoord dat gaat over de kosten van logging. Dit betreffen twee gescheiden zaken. We begrijpen op grond van het antwoord op vraag 68 in NVI 1 dat u de kosten voor de logging in de aanbieding verwerkt wilt hebben. Maar dat laat op zichzelf onverlet dat de logs in de tenant van de klant opgeslagen worden. Vanuit oogpunt van dataminimalisatie en security is het juist aan te bevelen dat de data inclusief logdata zoveel mogelijk in uw eigen omgeving blijft. Als we uw antwoord goed begrijpen bent u daar wel mee akkoord, maar wilt u dus dat wij de logging meerekenen in de prijs van de aanbieding. Kunt u dit bevestigen?

Aanvullend is dan onze vraag hoe u dit juridisch/operationeel wilt borgen. Immers, kosten voor logging dient u in beginsel rechtstreeks aan Microsoft te betalen en niet aan de partij aan wie de uitvraag wordt gegund. Of bedoelt u dat u die wel rechtstreeks aan Microsoft afdraagt, maar dat u wilt dat wij deze kosten meerekenen in de aanbieding zodat u een goede weergave van uw kosten in dat geval krijgt?
Het is echter technisch niet mogelijk om de logopslagkosten die voortvloeien uit Microsoft-gerelateerde logbronnen aan Inschrijver te laten: deze kosten zijn onderdeel van de E5-licentie die Aanbestedende Dienst bij Microsoft heeft afgenomen.
Inschrijver stelt voor om alle kosten inzichtelijk te maken, met uitzondering van de Microsoft-native-logbronnen omdat die logstromen niet via de

systemen van Inschrijver lopen en daardoor de kosten niet inzichtelijk zijn voor Inschrijver.
Gaat Aanbestedende Dienst akkoord?

**Antwoord:**
Zie het eerder gegeven antwoord op vraag 254.
De Microsoft E5-licentie is een gegeven, en in gebruik bij Opdrachtgever.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
271

**Onderwerp:**
NVI1 vraag 8

**Vraag:**
Het antwoord lijkt aan te geven dat een oplossing gebaseerd op Sentinel niet wordt toegestaan. Is Sentinel wel toegestaan als de logopslagkosten die Microsoft bij Aanbestedende Dienst in rekening brengt, worden opgenomen in het prijzenblad?
Zo ja: kunt u aangeven met welke prijs per GB per dag de Inschrijver rondom logopslag kosten moet rekenen, zodat aanbieders daarmee rekening kunnen houden in hun aanbieding?

**Antwoord:**
Zie het eerder gegeven antwoord op vraag 254.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.** 272

**Onderwerp:**
GIBIT 2023 22 Software derden

**Vraag:**
Zoals u bekend is, zijn op standaard programmatuur van derden (hieronder wordt in ieder geval begrepen software, clouddiensten of open-source zijn) standaard licentie- c.q. dienstvoorwaarden van toepasing. Deze markt zit zo in elkaar dat leveranciers van deze standaard programmatuur de producten uitsluitend leveren onder de toepasselijkheid van hun eigen voorwaarden. Deze voorwaarden zijn doorgaans voor alle gebruikers gelijk. Bent u daarom bereid om de Standaardprogrammatuur op eigen naam aan te schaffen dan wel om de op de Standaardprogrammatuur van toepassing zijnde (licentie) voorwaarden van de betreffende derde partij te accepteren met uitsluiting van het bepaalde in de overeenkomst en deze voorwaarden?

**Antwoord:**
Nee, alle programmatuur wordt via Opdrachtnemer 'aangeschaft'. Ja, de op de Standaardprogrammatuur van toepassing zijnde (licentie)voorwaarden van de betreffende derde partij worden geaccepteerd waarbij moet worden voldaan aan alle eisen en wensen gesteld in de aanbestedingsbescheiden.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.** 273

**Onderwerp:**
GIBIT 2023 17 Verzekering

**Vraag:**
Gegadigde acht een verzekering tot tweemaal het maximumbedrag dat geldt o.g.v. 16 niet realistisch. Een verzekering gelijk aan het bedrag waartoe Gegadigde maximaal aansprakelijk gesteld kan worden op grond van de

Overeenkomst, is meer dan genoeg. Graag uw instemming. Zoniet, dan graag een motivering.

**Antwoord:**
W2509 Nee, artikel 17 GIBIT 2023 blijft onveranderd gehandhaafd. De GIBIT 2023 wordt door Aanbestedende dienst toegepast. De VNG in samenspraak met Leveranciers heeft deze voorwaarden vastgesteld.De aansprakelijkheid is door Inschrijver te verzekeren.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
274

**Onderwerp:**
GIBIT 2023 12 Garantie

**Vraag:**
Ten onrechte wordt de bewijslast omgekeerd. Het is aan de opdrachtgever te bewijzen dat een prestatie onder de garantieverplichting valt indien hij zich op dat standpunt stelt. Het is niet terecht te verwachten van een leverancier dat hij het tegendeel bewijst. Daarom verzoekt Leverancier dat de laatste zin van 12.2 wordt geschrapt. Kunt u daarmee instemmen? Zoniet, waarom niet?

**Antwoord:**
Nee, artikel 12 GIBIT 2023 blijft onveranderd gehandhaafd. De GIBIT 2023 wordt door Aanbestedende dienst toegepast. De VNG in samenspraak met Leveranciers heeft deze voorwaarden vastgesteld. In dit artikel worden in het eerste lid diverse garanties vermeld. Het is vaste rechtspraak dat wat partijen beogen met garanties een kwestie is van uitleg. In het geval van de GIBIT is het belangrijkste beoogde gevolg vermeld in artikel 12.2, namelijk dat indien Opdrachtgever een garantie inroept, het dan aan Leverancier is om aan te tonen dat dit beroep onterecht is. Het artikel bevat in zoverre een bewijslastverdeling.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
275

**Onderwerp:**
GIBIT 2023 2.5, 2.6 Rangorde

**Vraag:**
Kunt u bevestigen dat door Opdrachtgever goedgekeurde wijzigingen en/of aanvullingen op de GIBIT in de Overeenkomst zullen worden opgenomen? Zoniet, waarom niet?

**Antwoord:**
Ja, in de overeenkomst worden goedgekeurde wijzigingen en/of aanvullingen op de GIBIT in de Overeenkomst opgenomen.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
276

**Onderwerp:**
GIBIT 2023 1.36 Reactietijd

**Vraag:**
Het is niet altijd redelijk van Leverancier te verwachten om binnen de Reactietijd ook adequaat op “andere verzoeken” (welke?) om dienstverlening te reageren. We stellen voor af te spreken dat enkel van toepassing is voor zover dit redelijkerwijs van Leverancier verlangd kan worden. Stemt u hier mee in? Zoniet, waarom niet?

**Antwoord:**
Aanbestedende dienst gaat in beginsel uit van een adequate reactietijd bij andere verzoeken.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
277

**Onderwerp:**
GIBIT 2023 1.14 Gebrek

**Vraag:**
De definitie ‘storing’ staat niet concreet omschreven. Wij vinden het essentieel dat er objectief bepaald kan worden of sprake is van een ‘Gebrek’ of ‘storing’. Wij stellen het volgende tekstvoorstel voor:
“Gebrek: iedere storing en/of ander mankement als gevolg waarvan de Prestatie niet (meer) voldoet aan de objectief bepaalbare functionele en/of technische specificaties zoals Partijen zijn overeengekomen in de Overeenkomst.”
Stemt u hier mee in? Zoniet, waarom niet?

**Antwoord:**
Nee, GIBIT 2023 blijft onveranderd gehandhaafd. Een storing is een onderbreking van de dienstverlening.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
278

**Onderwerp:**
Leidraad par. 1.4 en NVI1 Log bronnen

**Vraag:**
Er wordt melding gemaakt van een hybride VDI omgeving maar niet gespecificeerd hoeveel VDI hosts in gebruik zijn en hoeveel concurrent VDI sessies er maximaal actief zijn. Kunt u deze aantallen alsnog met ons delen?

**Antwoord:**
Het betreffen 8 VDI hosts met circa 640 concurrent sessies.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
279

**Onderwerp:**
NVI 1 - vraag 173

**Vraag:**
In het verlengde van vraag 173 over rapportages, willen wij hetzelfde voorstellen voor dashboards. Wij beschikken standaard over diverse dashboards als onderdeel van onze dienstverlening. Het samenstellen van een geconsolideerd dashboard vraagt maatwerk wat extra kosten met zich meebrengt. Stemt u in met enkele dashboards in plaats van één geconsolideerd dashboard?

**Antwoord:**
Ja, u kunt uw oplossing toelichten op basis van o.a. eis 19 en 35 in SG2.3 Kwaliteit van de aangeboden oplossing aspect 3.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**

Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
280

**Onderwerp:**
NVI 1 - vraag 149

**Vraag:**
in vraag 149 geeft u aan dat na gunning het mandaat wordt besproken. Omdat dit nu nog niet helder is, kunnen wij hier ook nog geen rekening mee houden in onze kosten (bijv. voor extra toegang, verbinding, tooling). Stemt u ermee in dat extra kosten die wij moeten maken, die voortkomen uit dit gewenste mandaat, geen onderdeel zijn van onze inschrijving en na gunning bepaald worden?

**Antwoord:**
Zie het eerder gegeven antwoord op vraag 256.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
281

**Onderwerp:**
Leidraad par. 1.5 scope in relatie tot security componenten van 1.4

**Vraag:**
Er wordt gevraagd naar een MXDR dienst. Daarbij is in 1.4 het onderdeel securitycomponenten opgenomen. Mogen we er van uitgaan dat het beheer van deze securitycomponenten volledig door SILOB zelf wordt uitgevoerd en dus dat het beheer van deze security producten geen onderdeel is van de

uitgevraagde MXDR dienst?

**Antwoord:**
Uw aanname is juist.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
282

**Onderwerp:**
Leidraad par. 1.4 FortiGates

**Vraag:**
Welke security functionaliteit (zoals IDS/IPS, URL filtering,...) is op de FortiGates operationeel

**Antwoord:**
Het betreft de volgende security componenten: IDS/IPS, DNS/WEB Filter, Application control, Anti virus en Web application Firewall.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
283

**Onderwerp:**
Leidraad par. 1.4 FortiGates

**Vraag:**
Zijn alle FortiGates gekoppeld aan de FortiAnalyzer?

**Antwoord:**
Ja, alle FortiGates zijn gekoppeld aan de FortiAnalyzer.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
284

**Onderwerp:**
NVI 1 - vraag 20

**Vraag:**
Mogen we voor de pricing uitgaan van een smartphone OF een tablet per gebruiker, naast de laptop per gebruiker (m.a.w. 1250 mobile devices).

**Antwoord:**
Naast genoemde aantallen zijn er circa 150 tablets in gebruik en deze maken ook onderdeel uit van de scope van de opdracht.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
285

**Onderwerp:**
NVI 1 - vraag 20

**Vraag:**
Op welk OS zijn de smartphones/tablets gebaseerd?

**Antwoord:**
Het betreft iOS en Android.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
286

**Onderwerp:**
NVI 1 - vraag 15

**Vraag:**
in aansluting op deze vraag, kan het voor verwerking door subverwerkers ook nodig zijn een download of kopie van de logdata op te slaan/beschikbaar te stellen buiten de EER. De huidige BIO stelt hier restricties aan. Hoe wilt u hiermee omgaan? Staat u het opslaan van data buiten de EER toe?

**Antwoord:**
Nee, buiten de EER is niet toegestaan met uitzondering van het VK, conform de beslissing van de EC.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.** 287

**Onderwerp:**
Leidraad par. 1.4

**Vraag:**
Maakt u voor het beheer van de ICT infra zoals genoemd in 1.4 gebruik van derde partijen? Zo ja, hoeveel partijen zijn dit en voor welke onderdelen?

**Antwoord:**
Ja, het beheer wordt door Aanbestedende dienst zelf uitgevoerd, met uitzondering van patching van onderliggende infrastructuur door één externe partij.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.** 288

**Onderwerp:**
NVI 1 - vraag 9

**Vraag:**
In 1.4 beschrijft u dat dit "… dienen slechts om een globaal beeld te schetsen…". De NvI 1 vraag 9 geeft echter de indruk dat alle actuele log bronnen zijn. In combinatie met eis 46 zijn dit dus de logbronnen die moeten worden ondersteund. Mogen we de opmerking van globaal beeld dus vervangen door een 100% volledig en compleet beeld van de huidige situatie?

**Antwoord:**
Uw aanname is juist.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
289

**Onderwerp:**
Vulnerability Managment als Threat intel?

**Vraag:**
Welke vulnerability management oplossing gebruikt u en is het mogelijk om deze als Threat intel source toe te voegen?

**Antwoord:**
Aanbestedende dienst gebruikt MS Defender suite.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
290

**Onderwerp:**
Fortinet Log Analyzer omvang

**Vraag:**
Kunt u aangeven hoe groot de capaciteit van de Fortinet FortiAnalyser is op basis van het aantal dagelijkse events en de omvang van de logs/events

**Antwoord:**
De capaciteit is circa 5GB per dag.

**Fase:**

Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
291

**Onderwerp:**
NVI 1 - vraag 24

**Vraag:**
In de NVI 1 vraag 24, geeft u aan 34GB aan dagelijkse log ingestie voor de IST omgeving van Sentinel te zien, maar dat dit niet compleet dekkend is voor alle log resources. We verwachten dat deze 34GB gebaseerd is op alle logs van de drie domeinen van alle Microsoft, VMware, Linux, Citrix ADC en Fortigate logbronnen zoals we ook bij eerdere projecten gezien hebben. Kunt u bevestigen dat dit hier ook van toepassing is? En zo niet kunt u specificeren welke log bronnen dan wel in deze 34GB log ingestie opgenomen zijn?

**Antwoord:**
De 34GB betreft enkel de Microsoft en Fortigates logging.
Zie ook het eerder gegeven antwoord op vraag 254.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
292

**Onderwerp:**
NVI 1 - vraag 8

**Vraag:**
Omdat zowel de on-premises als de Azure omgeving logs moeten forwarden, zal een beperkte SIEM/MXDR workload voor het forwarden van de logs en events noodzakelijk zijn. Bij NvI 1 - vraag 8, heeft u aangegeven dat deze door ons in de bestaande on-premises omgeving ingebracht kan worden. Echter om Azure logs en events te forwarden naar de SIEM/MXDR omgeving zijn ook resources in uw Azure omgeving nodig. Ondanks uw antwoord in NVI dat alle de Azure kosten inclusief in de dienst moeten zijn, valt er technisch niet te ontkomen aan de, zij het beperkte, kosten in uw Azure tenant. Wij kennen deze kosten niet, omdat deze tussen Microsoft en SILOB zijn afgesproken. Stemt u ermee in dat wij die post buiten beschouwing laten? Zo niet, hoe wilt u dat wij hiermee omgaan?

**Antwoord:**
De all-in prijs blijft gehanteerd.
Zie het eerder gegeven antwoord op vraag 254.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
293

**Onderwerp:**
NVI vraag 189

**Vraag:**
n.a.v. vraag 189 - Geldt de proportionele detailcalculatie ook als basis voor groei en krimp van het volume aan logdata?

**Antwoord:**
Ja, zie het eerder gegeven antwoord op vraag 254.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
294

**Onderwerp:**
5.3.2 SG2.2 Service Level Agreement

**Vraag:**
U vraagt een uitwerking van de SLA in maximaal 3 A4. Onze ervaring is dat een gedegen SLA beschrijving minimaal 8 A4 vraagt inclusief afbeeldingen, daarom vragen wij u om voor deze uitwerking 8 A4 toe te staan? Gaat u akkoord?

**Antwoord:**
Nee, zie het eerder gegeven antwoord op vraag 257.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
295

**Onderwerp:**
5.3.3 SG2.3 Kwaliteit van de aangeboden oplossing

**Vraag:**
U vraagt gegadigden de invulling van de dienstverlening uit te werken in 10 A4. Het is onze ervaring dat het opstellen van een onderscheidende uitwerking 15 A4 vergt, daarom vragen wij u om 15 A4 toe te staan voor deze uitwerking. Bent u akkoord?

**Antwoord:**
Nee, het maximale aantal van 10 x A4 blijft gehandhaafd.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.**
296

**Onderwerp:**
Antwoord op vraag 93, NvI1, pagina 66 met als onderwerp Bijlage 1 - Programma van eisen, Eis 15 en 16

**Vraag:**
U geeft aan dat de eisen 15 en 16 ongewijzigd gehandhaafd blijven. Wij willen hierbij opmerken dat, zoals ook door meerdere partijen is aangegeven, het in de markt gebruikelijk is om lage en middelhoge incidenten tijdens kantoortijden te analyseren en hierop te reageren. Kunt u aangeven of u bereid bent om eisen 15 en 16 hierop aan te passen, zodat deze aansluiten bij de gangbare praktijk? Indien dit niet het geval is, achten wij het helaas niet mogelijk om deze onderdelen vanuit onze dienstverlening aan te bieden.

**Antwoord:**
Zie het eerder gegeven antwoord op vraag 258.

**Fase:**
Inschrijffase

**Inschrijfronde:**
Inschrijfronde 1

**Vragenronde:**
Vragenronde 2

**Percelen:** P1 1

**Beantwoord op:** 29 sep 2025

## Mededelingen

**Ref.nr.** **Onderwerp:**

M1 bewerken Bijlagen 3, 4 en 5 .pdf

**Inhoud mededeling:**
Deze Bijlagen mogen geconverteerd worden naar Word, de inhoud mag niet worden gewijzigd.

**Percelen:** P1 1
**Aangemaakt op:** 29 sep 2025

**Ref.nr.** **Onderwerp:**
M2 de volgende gegevens worden (nogmaals) opgesomd ter verduidelijking:

**Inhoud mededeling:**
iedere gebruiker heeft een laptop, een iOS smartphone. Daarnaast zijn er circa 150 tablets in gebruik. Het aantal on-premise servers bedraagt 20, er zijn 250 on-premise VM's. Het aantal Active AD Accounts (User & Service Accounts) is 1.250. Er zijn geen Cloud VM's & Nodes (containers).
retentie van alle logs binnen platform zie eis 28 en 29.
De dagelijkse ingest van logbronnen bedraagt 50GB.

**Percelen:** P1 1
**Aangemaakt op:** 29 sep 2025